

קיצור הלכות מעשיות לראש השנה

הכנות בערב ראש השנה

- ערב ראש השנה הוא היום אחרון של השנה. נהגו להקפיד לדקדק בתפילת מנחה שהיא התפילה האחרונה של השנה ומתקנת את כל תפילות השנה.
- נוהגים לעשות התרת נדרים. האשכנזים עושים בפני שלושה ומנהג הספרדים לעשות בפני עשרה מחשש שנידוהו בחלום או שנדר בחלום.
- טוב להרבות ביום זה בצדקה.
- נהגו להסתפר קודם ראש השנה, טוב להסתפר קודם חצות היום.
- נהגו לטבול במקווה משעה אחת קודם חצות היום.
- יש להכין נר נשמה שידלוק **לפחות** 24 שעות כדי **להעביר** ממנו אש להדלקת נרות בלילה השני של ר"ה. יש לשים לב להדליק את הנרות בלילה **השני לאחר צאת הכוכבים**. כמו כן, כל ההכנות ליום השני צריכות להיעשות לאחר צאה"כ.
- המשתמשים ב"פתיל צף" יש להכין את הפתילה מערב החג (אם לא הכין, עדיף להדליק בנר שעווה ואם אין יכניס את הפתילה בשינוי).

מנהגי הסעודה ויום ראש השנה

- **טיבול דבש ומלח** - רבים מהאשכנזים נוהגים להטביל את החחלה בדבש בלבד. הספרדים מאידך, נהגו להטביל בנוסף לדבש גם במלח כבכל השנה.
- **לימוד משניות** - יש נוהגים ללמוד בכל אחת מארבע הסעודות של ר"ה פרק משניות ממסכת ראש השנה.
- **שינה** - נוהגים שלא לישון בראש השנה ביום ראש השנה, ומי שעוסק בדברים בטלים הרי הוא כישן.
- **ברכת שהחיינו** - מברכים שהחיינו בשני הלילות של ראש השנה, וכדי לצאת מן הספק ביום השני נהגו להביא פרי חדש לשולחן או בגד חדש שיכוון עליהם בברכת שהחיינו.
- **סימנים** - נהגו לאכול מאכלים מיוחדים לסימן טוב לאורך השנה. יש שנהגו אף להמנע מאכילת מאכלים חמוצים וחריפים. לאחר אכילתם יש אומרים תפילת "יהי רצון" כפי שמופיע במחזורים.
- **תקיעות שופר** יש לכוון לשמוע היטב את התקיעות ולא יפסיק מתחילת תקיעות השופר שלפני תפילת מוסף ועד לתקיעה האחרונה שבסיום תפילת מוסף.
- **תשליך** - ביום הראשון של ראש השנה מעט קודם שקיעת החמה הולכים לקרבת מקור מים ושם "משליכים" את החטאים. מי שלא עשה תשליך ביום הראשון יכול לעשותו ביום השני.

תפילות ראש השנה ועשרת ימי תשובה

- בחתימת ברכת 'אתה קדוש' שבתפילת העמידה חותמים 'המלך הקדוש' במקום 'האל-הקדוש'.
- **אם טעה או מסופק אם טעה** ונזכר מיד, מתקן ואומר המלך הקדוש. אם נזכר **לאחר זמן, או שכבר התחיל את הברכה הבאה או שסיים תפילת עמידה**: חוזר לראש התפילה. לכן, העצה הטובה ביותר בימים אלו (ובכל השנה) להתפלל מתוך הסידור, שאם יודע שהתפלל מתוך הסידור ומסופק אינו צריך לחזור.
- **המלך המשפט**: בברכת השיבה שופטינו חותמים במקום 'מלך אוהב צדקה ומשפט' - **המלך המשפט**.
- **טעה או מסופק אם הזכיר**: לדעת האשכנזים אין צריך לחזור משום שהזכיר "מלך". לדעת הספרדים ההולכים לפי הבא"ח אין לחזור, ולהולכים לפי שיטת הגר"ע יוסף יחזור עם תנאי של תפילת נדבה.
- יתר ההוספות "זכרנו, מי כמוך, וכתוב לחיים, ובספר חיים, עושה השלום" אם שכח אינו חוזר.

שנה טובה לכל משפחת

אמית בר אילן פתח תקווה

